

Netknipsels #059 week 04/2004 **de Biotheek**

Biotheek Netknipsels #59 week 4 | 22 januari 2004

De bio-verkoop zit in de lift. Zoveel is duidelijk. Biologische bloemen bijvoorbeeld. Benzinestations in Nederland hebben vergevorderde plannen om boeketten in hun gamma op te nemen. En wist u dat Danone, het Franse levensmiddelenconcern, al jaren mikt op biologisch en bovendien verantwoorde producten voor de consument?

Hartelijke groet,
Susheela Schoenaers, eindredactie.

In dit nummer:

NATIONAAL

Innovatiesteunpunt brengt pionierende boeren aan oppervlakte
Productie brood Lima en Nonkels uitbesteed aan Nederlands familiebedrijf

INTERNATIONAAL

NL - LNV ondersteunt ontwikkeling ouderwetse biologische groenten
NL - Handelaren biologisch groente en fruit fuseren
NL - Aanbod van biologische bloemen blijft achter bij de vraag
NL - Biologische bloemen in pompshops Shell
NL - Ook toekomst voor kleinere boerenbedrijven
NL: Intensieve veehouderij heeft toekomst
NL - De Groene Weg wil quotering biologische varkens
NL - Kostprijs biologisch varkensvlees 2,56 euro per kilo
NL - Gebruik biozaad verplicht in biolandbouw
NL - Boer biedt grond aan ter adoptie
NL - Vergelijk bio bestedingspatroon!
NL - Biologisch NL --> De onmisbare campagne partner!
FR - Danone mikt op biologisch en verantwoord
DU - Interessante websites
Groot-Brittannië - Boerenmarkten in elke grote winkelbuurt van Londen
Denemarken - minder biologische landbouwbedrijven
VSA - Zonnebloemen als hulp bij insectenbestrijding?

NATIONAAL

Innovatiesteunpunt brengt pionierende boeren aan oppervlakte

(...)

Meer dan ooit is ook de Vlaamse landbouw aan innovatie toe. "Het hele concept van de duurzame landbouw is geen acuut noodplan om boeren te pesten, maar het moet een levenswijze worden die boeren toelaat om in te spelen op nieuwe uitdagingen. Innovatie is een katalysator naar meer duurzaamheid". Dat zegt Lieven Vandeputte van het Innovatiesteunpunt aan de vooravond van alweer een nieuwe innovatiecampagne die een tiental vernieuwende land- en tuinbouwbedrijven zal ondersteunen.

Wat betekent duurzaam ondernemen voor jou?

Lieven Vandeputte: Ons kapitalistisch systeem is niet perfect. Het impliceert ondermeer werkloosheid, milieuvervuiling, armoede. Duurzaam ondernemen is een holistisch proces waarbij je probeert om die negatieve effecten in je eigen systeem te internaliseren. Voor een bedrijf kan dit bijvoorbeeld betekenen dat het water gezuiverd wordt vóór lozing, dat het personeel zich goed voelt en dat de bedrijfsgebouwen netjes ingeplant zijn in de omgeving. Essentieel is dat een bedrijf het belang van de duurzaamheidgedachte inziet. Het gaat helemaal niet om een straf die opgelegd wordt.

In de landbouwsector werd de jongste jaren al veel gepraat over duurzaamheid, maar...

De context maakt het niet gemakkelijk. De prijsgarantie die het Europees landbouwbeleid de voorbije decennia bood, heeft de sector afgesloten van de buitenwereld. De landbouw is gedurende te lange tijd niet mee geëvolueerd met de rest van de samenleving. Komt daarbij dat een landbouw op de vrije markt prijsnemer is die weinig impact heeft op de prijsvorming van zijn producten. Alles wat op de boer afkomt, wordt al snel ervaren als een bedreiging voor het rendement. Andere economieën zijn zelf veel meer prijssetter. Innoveren is dan eenvoudiger.

Momenteel stuurt de landbouwsector nogal wat tegenstrijdige signalen uit...

Logisch. Mansholt zorgde voor een magnetisch veld dat alle neuzen in dezelfde richting deed wijzen. Nu dit tijdperk voorbij is, moeten de strategische denkoefeningen in de landbouwsector opnieuw gemaakt worden. Her en der borrelen signalen en boodschappen op waaruit een synthese zal voortvloeien. Maar dat proces kan best nog een halve generatie duren. Je kan niet verwachten dat zich op zeer korte termijn een onbetwiste toekomstvisie kristalliseert.

De pioniers onder de landbouwbedrijven zullen ondertussen wel hun ei leggen.

Die zijn al een tijdje bezig met innoveren. Een belangrijke opdracht voor het Innovatiesteunpunt bestaat erin om binnen de Boerenbond én bij de overheid te vertolken wat op het terrein precies leeft.

Is dat nodig?

De jongste twee jaar heb ik gemerkt dat de attitude bij heel wat consultants van de Boerenbond gewijzigd is. Omdat de oude recepten niet altijd meer helpen, schenken ze steeds meer aandacht aan de innovatiestrategieën die zich op steeds meer bedrijven op gang trekken. Die situatie bij de overheid is verontrustender. Doordat de mensen van de landbouwadministratie steeds minder op de bedrijven komen, ontstaat een gebrek aan visie.

De Leuvense professor Erik Mathijs suggereert de mogelijkheid om via de afschaffing van de landbouwsubsidies de sector in één klap te saneren...

Je moet op je hoede zijn voor drastische maatregelen. Een nieuw landbouwmodel bouw je op door mensen te veranderen, stap voor stap. Een shocktherapie veroorzaakt al gauw heel wat ongewenste neveneffecten. Ik pleit eerder voor een bijsturing van de subsidies waardoor het duurzaam ondernemen in de sector aantrekkelijker wordt.

Dan ben je ongetwijfeld blij met de jongste hervorming van het Europees landbouwbeleid?

Voor een stuk wel. Ik ben echter ongerust over de gelden die vandaag besteed worden aan het plattelandsbeleid. Moeten die dienen om de pastorie te renoveren? Er is dringend nood aan een duidelijke visie en strategie voor het Vlaamse platteland, die de verschillende beleidsdomeinen in elkaar integreert.

Iets anders. Is het niet moeilijk om steeds over innovatie te moeten praten in een sector waar de leeftijdspiramide grondig scheef zit?

Ik stel vast dat ook oudere boeren een beroep doen op het Innovatiesteunpunt. Samen zoeken we dan naar toekomstperspectieven voor één van de kinderen die het bedrijf zal overnemen. Maar het klopt dat innovatie vooral door jongere boeren moet gedragen worden.

De voorbije decennia zijn heel wat externen op het landbouwbedrijf gekomen om de boer te adviseren. Lopen zij het innovatieproces niet in de weg?

Niet noodzakelijk. Belangrijk is wel dat de boer meester blijft over de netwerken die hij opzet en dat hij al zijn bedrijfsbeslissingen zelf kan nemen op basis van een weloverwogen en duurzame bedrijfsvisie.

Wat is vandaag de rode draad bij landbouwbedrijven die knutselen aan hun bedrijfsfilosofie?

Er is een duidelijke trend naar meer toegevoegde waarde via een verder doorgedreven specialisatie en vakmanschap. Hierdoor kunnen deze bedrijven zich onderscheiden op de markt. Het is ook belangrijk aan te stippen dat innovatie niets te maken heeft met bedrijfsgrootte. Veeleer met de omschakeling van een aanbod- naar een vraaggedreven productie in de ruimste zin van het woord. Vandaag is er een vraag naar duurzame goederen, diensten én productiewijzen.

Voltrekt het innovatieproces zich in de diverse regio's van Vlaanderen op een verschillende manier?

Zeker. In West-Vlaanderen en Limburg hebben zich heel wat toeristische activiteiten vanuit de landbouwsector ontwikkeld, terwijl dat in de streek rond Brussel en Antwerpen helemaal niet het geval is. In sommige regio's is de polarisering tussen innoverende en gangbare bedrijven veel sterker dan in andere, hoewel deze kloof zich langzaam wegvlaakt. De Kempen herbergen vooral grotere bedrijven waar technologie en marktgerichte innovatie sneller ingang vindt. De bedrijfsleiders zijn er wat zakelijker, maar durven makkelijker een risico nemen. In Vlaams-Brabant tref je gemiddeld meer oudere bedrijfsleiders aan die wat minder marktgericht ondernemen...

Wat is de ultieme doelstelling van het Innovatiesteunpunt?

We verlenen boeren en tuinders advies, organiseren vormingsactiviteiten en brengen pionierende landbouwers samen zodat ze ervaringen kunnen uitwisselen. Bedoeling is dat ze erin slagen een levensvatbare missie voor hun bedrijf uit te tekenen. En dan maar hopen dat er staks in Vlaanderen meer landbouwbedrijven overblijven dan de huidige prognoses voorspellen.

Moet een duurzame landbouw in Vlaanderen zijn eigen toekomst en bestaansrecht niet in vraag durven stellen?

Weet je, wij werken bottom-up vanuit de bedrijfspraktijk. Voor ons zijn innovatieprocessen in de eerste plaats menselijke processen. Wij poneren geen pessimistische scenario's, maar zien vooral kansen. En die zijn er in Vlaanderen nog steeds ten volle. Dat bewijzen heel wat bedrijfsleiders vandaag al...

*Op 18 januari lanceerde het Innovatiesteunpunt een **nieuwe innovatiecampagne**. Landbouwbedrijven die vernieuwende plannen hebben, kunnen zich voor ondersteuning en begeleiding aanmelden bij:*

Innovatiesteunpunt voor Landbouw en Platteland

BWK, Postbus 40, 3000 Leuven

Tel.: 016/24 47 04

Fax: 016/24 21 03

GSM: 0478/26 62 35

E-mail: innovatiesteunpunt@boerenbond.be

www.innovatiesteunpunt.be

(Bron: VILT, 19 januari 2004)

Productie brood Lima en Nonkels uitbesteed aan Nederlands familiebedrijf

Met het oog op een degelijke rendabiliteit en gezien de recente ontwikkelingen in de Belgische distributie heeft de firma Lima besloten hun broodproductie en -distributie versneld te bundelen met een betrouwbare partner. Deze nieuwe partner is het familiebedrijf Van der Westen uit Waspik (NL), een familiale biologische bakkerij die al meer dan 50 jaar actief is in de branche. De productie van het desembrood (Lima), het gistbrood en de patisserie (Nonkels) zal voortaan in samenwerking met de familie Van der Westen door onze bakkers, onder leiding van Jan Baert in Waspik gebeuren en van daaruit verdeeld worden.

(Bron: Lima, knipsel uit: Probila Newsflash / 2004 nr 1, januari 2004)

INTERNATIONAAL

NL - LNV ondersteunt ontwikkeling ouderwetse biologische groenten

Het ministerie van LNV gaat het biologische groentehandelsbedrijf Eosta ondersteunen bij de ontwikkeling van ouderwetse groenten. Het gaat met name om oude tomaten- en komkommerrassen. Door een afwijkende vorm en smaak verwachten onderzoekers de groenten een grotere concurrentiekracht te kunnen geven.

De ondersteuning van LNV zal worden gebruikt voor consumentenonderzoek en onderzoek naar verpakkingen. Bij het project zijn de Belgische supermarktketen Delhaize en biologische kwekerij De Koning betrokken. De oude rassen zullen op een paar duizend vierkante meter worden verbouwd.

De producten worden verkocht in Delhaizewinkels in België, maar ook in Nederlandse natuurvoedingswinkels. Eosta wil zich met de oude groenterassen op de hele Europese markt richten.

(Bron: Agrarisch Dagblad, 17 januari 2004, knipsel uit: AgriHolland)

NL - Handelaren biologisch groente en fruit fuseren

Tellus Produce en Trabana, handelaren in biologisch groente en fruit, gaan fuseren. Per 1 februari opereren de bedrijven vanuit Lelystad onder de naam Organic Trade Company Holland (OTC-Holland).

De gezamenlijke omzet is 7 miljoen euro. Een marktaandeel is volgens directeur Fred Kloen van het bedrijf niet te geven. „De biologische markt is niet transparant.”

Trabana in Amsterdam, onderdeel van het internationale Tradin, legde zich toe op de im- en export van biologisch tropisch fruit, Tellus Produce verhandelde een breder pakket groente en fruit. Door de fusie ontstaat volgens Kloen een bedrijf met een breed assortiment en goede vooruitzichten. „We zijn op zoek naar mensen die ons kunnen komen versterken.” OTC-Holland gaat zijn waar verladen in Poeldijk. Op het kantoor in Lelystad werken nu 3 mensen.

(Bron: OOGST, dinsdag 13 januari 2004)

NL - Aanbod van biologische bloemen blijft achter bij de vraag

Florganic, de afzetorganisatie voor biologisch geteelde bloemen, heeft voldoende afzetmogelijkheden, maar beschikt over te weinig toeleveranciers.

Het bedrijf uit Honselersdijk is op zoek naar biologische telers van chrysanten, trachelium, matrecaria, leeuwenbekken en celosia. Omdat het voor de meeste telers twee jaar duurt voordat een bedrijf een EKO-keurmerk kan behalen is de omschakeling naar de biologische teelt een erg kostbare zaak.

Telers op substraat die gebruik maken van een gesloten systeem kunnen in een half jaar tijd een omschakeling maken. Een overgang naar de biologisch teelt van chrysant blijft ook in dat geval nog steeds erg kostbaar vanwege het specifieke teeltsysteem.

Over de toekomst voor de biologische sierteelt zijn de meningen verdeeld. De gewasmanager voor biologische glasteelt van LTO-Groeiservice Kees Zuidgeest is vrij pessimistisch. Zijn organisatie concentreert zich vooral op de teelt van biologische groenten. De houding van de consument tegenover voedsel is anders dan die tegenover bloemen. Hij schat voor de sierteelt een maximale omvang van het areaal denkbaar van 0,5%. Voor biologische groenten ligt dat op 2 à 3%. De biologische sierteelt heeft wellicht mogelijkheden wanneer het in de vruchtwisseling van biologische groenteteelt is in te passen.

PPO-onderzoeker Peter Korsten denkt dat de markt voor biologische bloemen wel potentie heeft. Volgens hem zijn de kwaliteitseisen iets lager dan in de gangbare teelt en bestaat er met name belangstelling vanuit supermarktketens uit Zwitserland, Duitsland en Engeland die zich met de bloemen willen profileren. Afzetorganisaties zoeken het daarbij vooral in boeketvullers als chrysant en matrecaria.

(Bron: Oogst, 16 januari 2004, knipsel uit: AgriHolland)

NL - Biologische bloemen in pompshops Shell

Benzinemaatschappij Shell heeft vergevorderde plannen om biologische bloemen in haar pompshops te gaan verkopen. In 2004 zullen op twee verschillende momenten tests plaatsvinden om de reacties van de klanten te peilen. De bloemen zullen naar verluidt door Intergreen uit Hondelaresdijk geleverd gaan worden.

De tests volgen op een eerdere proef met biologische bloemen in oktober van 2003. Volgens projectpartner de Stichting Natuur en Milieu verkocht Shell toen duizend bossen per week tegen een gemiddelde verkoopprijs van 10 euro.

Het is nog niet duidelijk waar en wanneer de nieuwe tests plaats gaan vinden. Wel is duidelijk dat het om grote luxe bossen gaat met bloemen als gerbera's en chrysanten.

Shell is niet het enige bedrijf dat dit jaar proeven doet met de verkoop van biologische bloemen. Ook de natuurvoedingswinkels en een drietal supermarktketens, waaronder Albert Heijn, zullen bio-bloemen op proef verkopen.

(Bron: Out-Of-Home, 14 januari 2004, knipsel uit: AgriHolland)

NL - Ook toekomst voor kleinere boerenbedrijven

Burgum - Perspectief in de melkveehouderij is niet alleen voorbehouden aan bedrijven die steeds grootschaliger worden. Voor de kleinere bedrijven is er veelal ook toekomst met samenwerking tussen landbouwbedrijven onderling. Dit betoogde Sjors Kruiper, directeur Food & Agri bij Rabobank Nederland tijdens een symposium over de toekomst van de Friese landbouw. Samenwerking geeft kostenvoordelen waar ook kleinere bedrijven van kunnen profiteren geeft Rabobankdirecteur Kruiper aan.

„Daarbij valt niet alleen te denken aan de samenwerking tussen melkveebedrijven onderling maar ook tussen bijvoorbeeld een akkerbouwer en een melkveehouder”, aldus Kruiper. „Juist nu de sector staat voor grote veranderingen op het gebied van inkomsten, met verlaging van de melkprijzen is het belangrijk dat er sterk wordt gelet op de kostprijs. Veel boeren kunnen niet meer rekenen”, hield Kruiper het aanwezige publiek voor.

Het symposium werd georganiseerd door de Rabobank Bergum-Oostermeer en Rabobank De Lauwers. Op het symposium waren ongeveer 150 belangstellenden aanwezig.

Ook voor de verbrede landbouw zijn er volgens Kruiper mogelijkheden. „Bijvoorbeeld met inkomsten uit landschapsbeheer hebben ook minder grote bedrijven zeker bestaanrecht. Toch brengt dat een risico met zich mee. De overheid is niet betrouwbaar op dit gebied. Een nieuwe regering kan op dit terrein zo weer een streep zetten door het gevoerde beleid.”

Melkprijsverlaging

De liberalisering van de wereldmarkt en de daarmee samengaande prijsverlagingen voor de melk hoeven niet het einde te betekenen van de melkveehouderij in Fryslân. „Voor de verwachte daling van 6 cent per liter komt er een compensatie van 3,5 cent”, gaf Douwe Tamminga, directeur Coöperatieve Zaken en Grondstoffen bij Friesland Coberco Dairy Foods aan.

Volgens Tamminga zijn er meerdere redenen om somber te zijn zoals de mogelijke verruiming van het Europese melkquotum met 1,5 procent, de toenemende invloed van de burgers en dalende opbrengsten.

„Er zijn echter kansen genoeg voor de ondernemer die ze ziet en die ze pakt”, hield hij het publiek voor.” Tijdens zijn presentatie gaf hij echter niet aan welke kansen er zijn. Tijdens de discussieronde gaf hij de aanwezige veehouders wel een concreet handvat. „Door melk te produceren die meer beantwoordt aan de wensen van FCDF als verwerker liggen er extra kansen. Vooral de vetprijs staat onder druk omdat plantaardig vet meer goede eigenschappen heeft dan melkvet. Melkeiwit is echter meer onderscheidend. Daar wordt in de nabije toekomst meer voor betaald dan voor vet.”

Kwaliteit

Belangrijk concurrentievoordeel van de Friese en Nederlandse melk is de kwaliteit. Kruiper en Tamminga zien dit beide als een blijvend sterk punt voor de binnenlandse melkveehouderij.

Spreker Theo Mulder, directeur/eigenaar van Mulder Agro uit Kollumerzwaag, zette daarbij echter wel de nodige kanttekeningen. „We moeten meer letten op de fase die nog voor de melkproductie zit. De gehalten in het voer maar vooral in de grond zijn belangrijk. In het verleden hebben we te veel gekeken naar de chemische bestanddelen van het voer en onvoldoende naar de organische processen in de bodem. De wijze van het gebruik van kunstmest illustreert dit. We moeten meer toe naar de natuurlijke kringloop. We halen via het voer veel mineralen uit Afrika en krijgen daardoor een overschot. Daar moeten we vanaf. Daarbij wordt een groot deel aan mineralen uit de kringloop gehaald die we als Nederlanders zelf produceren. Voorheen ging de inhoud van de ton over de tuin. Niemand die daar dood aan is gegaan”, gaf Mulder met een kwinkslag aan. „Hoewel we niet altijd kunnen concurreren op kostprijs, kunnen we zeker concurreren op kwaliteit. Daar ligt onze grote kracht. Meer aandacht voor de natuurlijke kringloop is daarbij zeer belangrijk.”

Simon Talsma

(Bron: Friesch Dagblad, 16 januari 2004, knipsel uit: Nieuwsgrazer)

NL: Intensieve veehouderij heeft toekomst

Samenvatting

De intensieve veehouderij heeft toekomst in Nederland. Op voorwaarde dat de sector kwaliteit, diervriendelijkheid en duurzaamheid garandeert. Voor bedrijven die weigeren de ernst van de situatie op langere termijn in te zien, is geen toekomst weggelegd. Dat zijn enkele conclusies uit het brede debat dat afgelopen najaar in Nederland is gevoerd over de intensieve veehouderij. Dit staat te lezen in een persbericht van de Nederlandse ministerraad.

Volledig artikel

Om zich in de toekomst staande te kunnen houden, moet de dierlijke productiesector in Nederland zich richten op kwaliteitsproducten die met een klantvriendelijke service en uitgekiende logistiek afgezet worden op de Noordwest-Europese vers- en fastfoodmarkt. De intensieve veehouderij moet in zijn ondernemen ook duurzaamheid en dierenwelzijn centraal stellen, zodat de burger weer "trots" kan zijn op zijn veehouderijsector.

De huidige situatie wordt omschreven als "zorgwekkend", met problemen op het vlak van de afzetmarkten, het milieu en de maatschappelijke aanvaarding. Zorgen genoeg om de stormbal te hijsen, aldus de Nederlandse minister Veerman in een brief aan de Tweede Kamer over de uitkomsten van het nationale debat over de sector. Maar als nieuwe wegen worden ingeslagen door de diverse partijen is er zeker toekomst. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de kolom, aldus Veerman.

Dit toekomstperspectief wordt in grote lijnen mee ondersteund door een belangrijk deel van de betrokken partijen in de kolom en door maatschappelijke organisaties. Daardoor wint het aan kracht, constateert de ministerraad. Het kabinet meent alvast dat ten allen prijze moet voorkomen worden dat de intensieve veehouderij in zijn huidige vorm delokaliseert naar andere landen. Dat zou slechts het probleem verplaatsen naar andere landen, luidt het.

Rol van de overheid

De overheid heeft geen dirigerende rol bij het aanpakken en oplossen van de problemen van de intensieve veehouderij. Wel wil de overheid het kader geven én verbeteren waarbinnen de partijen in de sector kunnen opereren. De Nederlandse ministerraad wil in EU-verband scherpere normen stellen voor dierenwelzijn, milieu en sociale aspecten en tegelijkertijd ruimte geven aan ondernemerschap.

Daarnaast wil de overheid actief initiatieven van derden steunen die gericht zijn op vernieuwing, voor zover dat juridisch en financieel mogelijk is. Voor de inspanningen van de overheid zullen bestaande middelen worden benut en zal geput worden uit gelden bestemd

voor de overgang naar een duurzame landbouw én uit een extra bedrag van 22,5 miljoen euro. Naast scherpe Europese normen wil de Nederlandse ministerraad ook betere ketengarantiesystemen die de transparantie bevorderen en duidelijke labels waardoor de consument kwaliteitsonderscheid tussen producten kan maken. Bij nieuwe dierziekteuitbraken zal waar mogelijk worden geënt in plaats van het op grote schaal doden van gezonde dieren. De Nederlandse overheid wil ook nieuwe vestigingsruimte bieden voor bedrijven die nu in de knel zitten, onder meer via de reconstructieplannen. Onderwijs en onderzoek krijgen een nieuwe impuls.

(Bron: VILT, knipsel uit: Probila Newsflash / 2004 nr 1, januari 2004)

NL - De Groene Weg wil quoteren biologische varkens

Slachterij De Groene Weg heeft de biologische varkenshouders voorgesteld om een quotum in te stellen voor biologische varkens. Daarmee moet de overproductie worden tegengegaan. Daarnaast wil de slachterij de varkensprijs verlagen. De voorstellen van De Groene Weg werden vorige week donderdagavond besproken door de Vereniging Biologische Varkenshouders (VBV).

De Groene Weg wil volgens voorzitter Willy Veltmaat van de VBV de varkensprijs verlagen naar €2,20 per kilo geslacht gewicht. Dat betekent dat onder de kostprijs zal moeten worden geproduceerd. Deze bedraagt volgens Veltmaat €2,56. In december 2003 werd nog een opbrengstprijs van €2,37 afgesproken.

Bij het voorstel van een quotum is het aantal geleverde varkens in 2003 als uitgangspunt genomen. Dat moet worden verminderd met 25 procent. Daardoor zullen 23 knelgevallen ontstaan die moeten worden opgelost met 1 miljoen euro extra bovenop het saneringspotje van 3,75 miljoen euro, aldus Veltmaat. De Groene Weg wil volgens hem toe naar 850 slachtingen per week in plaats van de huidige 1.120.

Het bestuur van de VBV heeft een plan voor een solidariteitsheffing van zeven cent per kilo geslacht gewicht gedurende anderhalf jaar voorgelegd aan de leden. Daarmee kan 750.000 euro worden opgebracht.

Veltmaat hoopt dat ook andere supermarkten meer biologisch varkensvlees gaan verkopen. Volgens hem is de sector dan gered.

(Bron: Agrarisch Dagblad, 17 januari 2004, knipsel uit: AgriHolland)

NL - Kostprijs biologisch varkensvlees 2,56 euro per kilo

De productie van een kilo biologisch varkensvlees kostte in 2003 2,56 euro. Dat blijkt uit de kostprijsberekening die het LEI jaarlijks maakt in opdracht van Biologica. Het bedrag is gebaseerd op cijfers van moderne varkensbedrijven die deelnemen aan het demonstratieproject Biovar. In de kostprijs is een volledige vergoeding opgenomen voor ingezette arbeid, grond en kapitaal.

Van de totale kosten per kilo vleesvarken moet 50% worden toegeschreven aan de aankoop van voer. Huisvesting veroorzaakt 21% van de kosten en arbeid 14%. Veranderingen in voerprijs en voerverbruik per dier hebben dan ook grote invloed op de kostprijs en op kostprijsverschillen tussen bedrijven.

De kostprijs van 2,56 euro per kilogram in 2003 is 2,7% lager dan in de berekening van 2002 (2,63

euro). Dat heeft onder andere te maken met de voerprijzen die in 2003 gemiddeld iets lager waren dan in 2002.

Het volledige rapport '**Kostprijsberekening biologische varkensbedrijven 2003**' vindt u op de website van het LEI.

(Bron: LEI, 20 januari 2004, knipsel uit: AgriHolland)

NL - Gebruik biozaad verplicht in biolandbouw

Naktuinbouw meldt dat de database waarin de beschikbaarheid van biologisch zaaizaad is weergegeven bijna compleet is. De database is te zien op www.biodatabase.nl

Naktuinbouw verwacht dat dit binnen één tot twee weken helemaal compleet zal zijn. Doordat veel zaadbedrijven tussen kerst en oud en nieuw stilgelegen hebben, komen de gegevens van deze bedrijven over de beschikbaarheid van het biologisch zaad verlaat binnen.

Vanaf 1 januari is in de biolandbouw het gebruik van biologisch zaad verplicht. Voor bepaalde gewassen gelden uitzonderingen. Naktuinbouw heeft een database samengesteld waarin telers de beschikbaarheid van biozaad kunnen opzoeken. Als een gewas in categorie 2 (gewassen waarbij ontheffing mogelijk is) valt, en deze staat ook niet in de database, dan kan een teler bij Skal ontheffing aanvragen voor gebruik van gangbaar zaaizaad.

(Bron: Boerderij.nl, 16 januari 2004)

NL - Boer biedt grond aan ter adoptie

Akkerranden adopteren langs de A59. Dat is de mogelijkheid die de familie Mureau uit Wagenberg natuurliefhebbers wil bieden. Een strookje van een bij vijf meter doet tien euro.

Als onderdeel van hun duurzame bedrijfsvoering willen vader en zoon Mureau op één van hun percelen, tussen de A59 en de Binnenveld van Terheijden, natuur en landschapsstroken aanleggen. De randen van het perceel worden dan niet bemest, bespoten of geoogst, maar ingezaaid met een mengsel van bloemen en kruiden.

Niels Mureau: „Het levert niet alleen een fraai plaatje op, de akkerranden bieden ook een schuilplaats voor insecten, vlinders en vogels.“

Om dit project te laten slagen zoekt de familie Mureau steun van mensen uit de regio, aangezien de bestaande landelijke en provinciale regelingen voor agrarisch natuurbeheer geen mogelijkheid bieden voor subsidie.

Belangstellenden kunnen vanaf 10 euro een strook akkerrand van één bij vijf meter adopteren. Zoon Niels Mureau: „We willen een bedrijf dat in harmonie is met de omgeving en het landschap niet aantast.“

In het buitengebied tussen Made en Wagenberg houden vader en zoon Mureau ruim dertig Blonde d'Aquitaine runderen, een Frans ras dat bij uitstek geschikt is voor de begrazing van natuurgebieden. Enkele jaren geleden heeft het gezinsbedrijf bewust gekozen voor de omschakeling van melkveehouderij naar een duurzame vleesveehouderij.

Niels Mureau: „Mais, gras en hooi voor het vee worden op ons eigen bedrijf geproduceerd en de mest van de zoogdieren en kalveren wordt gebruikt om de percelen te bemesten. De mineralenkringloop wordt hiermee zoveel mogelijk gesloten.“

(Bron: Artikel BN / DeStem, 14 januari 2004, knipsel uit: Nieuwsgrazer)

NL - Vergelijk bio bestedingspatroon!

De gevolgen van een overstap naar bio voor het uitgavenpatroon kunnen niet alleen worden onderzocht door in theorie de gangbare producten te vervangen door biologische en dan de prijzen op te tellen. Hierbij wordt namelijk aangenomen dat het voedingspatroon bij de omschakeling niet verandert. Terwijl uit praktijkervaring blijkt dat dit wel het geval is.

Daarom lijkt het ons erg nuttig dat er onderzoek wordt gedaan naar het bestedingspatroon van heavy users, parttimers en niet-bio consumenten. De resultaten van een dergelijk onderzoek doen veel meer recht aan de economische gevolgen van een overstap. Wij zien de resultaten dan ook met belangstelling tegemoet. www.biologisch.nl/

(Bron: Biologisch nieuws, januari 2004)

NL - Biologisch NL --> De onmisbare campagne partner!

Het aantal bezoekers van www.biologisch.nl steeg het afgelopen jaar met 88 % ten opzichte van 2002 naar ruim 38 duizend per jaar. Voor het Publiciteitscentrum Biologische Landbouw is dit een teken dat de interesse in natuurlijke voeding nog steeds toeneemt.

We verwachten voor 2004 een verdere stijging van het aantal bezoekers omdat bio wereldwijd een groeiende "mainstream" aan het worden is. Het idee dat het wel eens een hype zou kunnen zijn hebben we namelijk al een aantal jaren geleden achter ons gelaten. [Biologisch.nl](http://www.biologisch.nl) is een ideaal presentatie platform. Het Biologische Nieuwsbericht werkt hierbij ondersteunend en wordt verzonden naar ruim 3000 mensen die zich hoofdzakelijk beroepsmatig met biologische landbouw en voeding bezighouden.

Voor ons staat vast dat we eigenlijk een onmisbare partner zijn bij iedere effectieve campagne ter stimulering van biologische landbouw en voeding. Onze wens voor 2004 is dat dit wordt erkend door de organisaties die campagnes financieren en uitvoeren. We staan altijd open voor samenwerking !

Maar voor niets gaat alleen de zon op. En voor een dubbeltje op de eerste rang zitten is er niet bij. Deze uitgangspunten zijn volgens het Publiciteitscentrum helemaal verweven met gezonde biologische voeding. Want voor fatsoenlijk voedsel moet namelijk ook een fatsoenlijke prijs worden betaald. www.biologisch.nl

(Bron: Biologisch nieuws, januari 2004)

FR - Danone mikt op biologisch en verantwoord

Het Franse levensmiddelenconcern Danone komt ambitieus uit de bus als het gaat om maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit blijkt uit een onderzoek van het Landbouw Economisch Instituut (LEI).

Waar concurrenten als Parmalat en Friesland Coberco matig scoren, treedt Danone volgens het LEI in jaarverslagen en in de communicatie met een maatschappelijk verantwoord gezicht naar

buiten.

Danone is actief betrokken bij milieuvraagstukken. Elk besluit dat op dit vlak door de directie wordt genomen, voert het bedrijf wereldwijd door in alle vestigingen. Ook moedigt Danone de ontwikkeling van duurzaam ondernemen aan op het gebied van water, lucht, afvalverwerking en transport.

Dit 'groene' imago heeft het concern al het nodige voordeel gebracht. Twee jaar geleden troefde Danone concurrent Unilever af door zich voor 40 procent in te kopen bij de Amerikaanse producent van biologische yoghurt, Stonyfield Farm.

Vorige week verdubbelde de Franse zuivelaar zijn belang naar 80 procent. Stonyfield Farm staat bekend als een bedrijf dat het milieu hoog in het vaandel heeft staan. De goede ervaringen met Danone waren aanleiding om de Fransen een meerderheidsbelang te geven. „Unilever paste niet goed bij ons”, vertelde topman en oprichter Gary Hirshberg The Wall Street Journal. Danone is een van 'swerelds grootste levensmiddelenconcerns. In yoghurt, kaas en toetjes is Danone zelfs wereldmarktleider. In Nederland zijn de merken Evian, LU en Danoontje de bekendste namen die de Franse firma verkoopt.

Het bedrijf werd in 1919 opgericht door de Fransman Isaac Carasso. Danone dankt zijn naam aan Carasso's zoon Daniel. Aanvankelijk als flessenfabriek begonnen, werd midden jaren zestig steeds meer de nadruk gelegd op de produktie van levensmiddelen.

Naast de zuivel, behoren ook bronwater, pasta, koekjes en bier tot de produktenlijn van Danone. Wereldwijd werken er bij Danone ruim 92000 mensen in 120 landen. Het voedingsconcern zag haar omzet dalen van ruim vijftien miljard dollar in 1998 naar minder zo'n dertien miljard dollar in 2002.

(Bron: Trouw, 20 januari 2004, knipsel uit: PCM Interactive Media b.v.)

DU - Interessante websites

- Deze Duitse - en Duitstalige - website biedt informatie aan over biologische produkten en heeft ook databanken ter beschikking waarin men kan zoeken naar bepaalde bioproducten of fabrikanten. www.bioworld.de.

- Op deze Engelse website kan men links zoeken naar websites met bioproducten, biowinkels etc. www.linksorganic.com

(Bron: Probila Newsflash / 2004 nr 1, januari 2004)

Groot-Brittannië - Boerenmarkten in elke grote winkelbuurt van Londen

Samenvatting

Een boerenmarkt ieder weekend, in elke grote winkelbuurt van Londen, dit is het voorstel van een nieuw rapport van Deputy Mayor of London Jenny Jones, een groen lid van de London Assembly. Het rapport 'Farmers' Markets - building bridges between farmers and London shoppers' speelt in op een groeiende vraag naar Boerenmarkten vanwege de Londenaars. Met minder dan 30 markten verspreid over de hele hoofdstad biedt Londen niet aan iedereen de kans om hoogstaande locale producten te kopen.

Volledig artikel

A farmers market every weekend, in every major shopping area in London, is the proposal of a

new report being launched by Deputy Mayor of London Jenny Jones, a Green member of the London Assembly. The report 'Farmers' Markets-building bridges between farmers and London shoppers' finds a surging demand for Farmers' Markets amongst Londoners, yet with fewer than 30 markets across the capital, many are denied access to the quality home grown produce.

Jenny Jones said; "With the current crop of food horror stories it is little wonder that Londoners are crying out for guaranteed fresh, home-grown good quality food. We want to be confident about what goes on our plate. Farmers' Markets give shoppers direct contact with farmers and provide a source for traceable, natural, ethically-farmed food, helping to alleviate fears of facing the next BSE or E-coli disaster."

The launch will take place at Beech Hill Farm in Barnet on Thursday 17 October. Jenny will meet the farmers Karen and Chris Savva, who are supplying organic produce to Farmers' Markets across London. The report is based on Jenny's fact-finding tour of Farmers' Markets in London. "Following a summer spent visiting London's Farmers' Markets, I feel even more passionate about their benefits. Shoppers will feel the same when they realise that in many cases supermarkets are charging up to four times as much as Farmers' Markets for the very same item. Farmers' Markets are a shop window to the countryside, Fortunately with these markets, Londoners are not as removed from the countryside as we might think. Many London Farmers' Markets carry on in the face of great difficulty, and they need all the support they can get from local authorities, government, and consumers, particularly the active support of buying their products." says Jenny.

(Bron: Probila Newsflash / 2004 nr 1, januari 2004)

Denemarken - minder biologische landbouwbedrijven

In Denemarken willen slechts vijftig boeren in 2004 omschakelen naar biologische landbouw. Driehonderd andere boeren verlaten de landbouw of geven hun biologische bevoegdheid op en gaan als conventionele boeren verder.

(Bron: LBActualiteiten, 16 januari 2004, knipsel uit: AgriHolland)

VS - Zonnebloemen als hulp bij insectenbestrijding?

GAINESVILLE, Het telen van zonnebloemen als 'hulpgewas' bij en vooral naast andere gewassen zou wel eens een milieuvriendelijke vorm van insectenbestrijding kunnen opleveren. Onderzoek van Kathryn Sieving van het Institute of Food and Agricultural Sciences van de University of Florida wijst vooralsnog uit dat zonnebloemen insectenetende vogels aantrekken alsmede insecten die bij de teelt juist nuttig zijn voor bestuiving of bestrijding, zoals bijen en wespen. Telers die het 'hulpgewas' willen inzetten, kunnen de pitten verkopen of gebruiken als zaaizaad of vogelzaad. Nadere studie moet uitwijzen of de teelt van zonnebloemen in de praktijk inderdaad leidt tot vermindering van oogstschade aangericht door insecten en of hierdoor een reductie van het pesticidengebruik kan worden bewerkstelligd.

(Bron: www.culinair.net, 19 januari 2004)

Colofon

De Biotheek Netknipsels worden uitgegeven door Bioforum Vlaanderen in het kader van het Biotheekproject. De Biotheek is hét informatie- en documentatiecentrum voor de biologische landbouw en

voeding, te bereiken via www.biotheek.be of 078/151 152.

Deze knipselkrant verschijnt wekelijks met actuele informatie over de nationale en internationale biosector. De berichten worden zonder tekstwijziging (hooguit ingekort) geknipt en geplakt, met vermelding van hun bron. Samenstelling: Petra Tas, Dirk Verdickt en Susheela Schoenaers.

Abonnementenadministratie: Dirk Verdickt. Momenteel wordt de knipselkrant verzonden naar ruim 900 relaties voornamelijk binnen de sector en de overheid.

Aan- of afmelden kan via de website: surf naar www.bioforum.be en klik op 'Nieuwsbrief' in de horizontale menubalk. Oude nummers kunnen steeds opgevraagd worden bij biotheek@bioforum.be